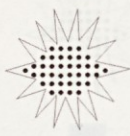

primorski utrip

ČASOPIS ZA SLOVENSKO ISTRO IN ZAMEJSTVO

PIRAN-IZOLA-KOPER

MESTNA KNJIZNICA PIRAN
BIBLIOTECA CIVICA PIRANO

k d
PRIMORSKI utrip
2010

070(497 12)

10002566, 191

COBISS

Januar 2010 Leto 16 Številka 191 CENA 1 EUR IZHAJA 15. V MESECU /Poština plačana pri pošti 6320 Portorož/

Tomaž Gantar: „Bom kandidiral“!

Dileme ni več. Župan Občine Piran in lider stranke Piran je naš Tomaž Gantar je na ponovnoletnem sprejemu za novinarje, 13. 1. 2010 v restavraciji Tri vdove v Piranu, dal jasno vedeti, da bo jeseni ponovno kandidiral za župansko mesto. Navedel je projekte, ki so jih na občini že uresničili, nekaj obljubljenih pred volitvami pa bo treba še dokončati, čeprav investicijskih sredstev skorajda ni brez prihodka od prodaje kakšnega občinskega premoženja. Zahvalil se je pravnici Katji Pišot, ki je odšla na novo delovno mesto na Univerzo na Primorskem in pozdravil novo vodjo službe za stike z javnostmi mag. ekonomskih znanosti Danico Cmrečnjak, ki ima novinarske izkušnje in je bila nekoč tudi že zaposlena na občini. Tudi izolski in koprski župan se odločata o ponovni kandidaturi, zato bodo nekateri že znani protikandidati (o imenih v naslednji številki) imeli kar trdo delo. Sicer pa bodo o vsem odločali volivci.

FOTO: FK- Primorski utrip.

Vlada še ta mesec o izhodu iz krize

Minister za razvoj Mitja Gaspari je na Brdu pri Kranju napovedal skorajšnje vladne ukrepe za izhod iz krize.

Med najpomembnejšimi nalogami so vprašanja konsolidacije javnih financ, nujna reforma pokojninskega in zdravstvenega sistema, boljše črpanje kohezijskih sredstev, oblikovanje učinkovite finančne politike za razvoj (SID banka, skladi), sanacija slabih naložb v slovenskih bankah in t.i. „varna prožnost“ na socialnem področju ter pokojninska reforma. Nedvomno, da se bo aktualna vlada Boruta Pahorja, ki ji svoj model izhoda iz krize na 50 straneh ponuja tudi Janševa opozicijska SDS, morala soočiti tudi z visokim predvidenim proračunskim primanjkljajem, visoko zunanjo zadolženostjo Slovenije (neto okoli 11 milijard EUR) ter brezposelnostjo, ki se približuje problematični številki 100 tisoč.

Priprave na vrtanje predora pod Markovcem

Predor skozi hrib Markovec, ki ga bodo začeli graditi aprila ali maja, je ena večjih naložb Republike Slovenije v avtocestno omrežje (65 milijonov evrov) ki se ni mogla začeti zaradi nenehnih pritožb gradbincev - ponudnikov, sedaj pa je tega resnično konec. Pogodbo sta z Darsom sklenili Cestno podjetje Maribor (CPM) in avstrijsko Alpine Bau. Slabo vreme v začetku januarja je oviralo pripravljala dela, sedaj pa že potekajo nemoteno. Gre za 1,2 km podaljška hitre ceste med Kopro in Izolo. O hitri cesti do Lucije pa ni pravih informacij. Gradbince skrbi samo še problem kam z več sto tisoč kubičnimi metri zemljine, ki bi jo sicer lahko vozili v bližnje morje in zgradili prvi slovenski morski otok. Ker iz tega ne bo nič bodo material vozili na območje Luke Koper, na Kozino in v Šared, kar bo vsaj do leta 2012 vplivalo na večjo obremenjenost cestnega prometa zaradi težkih tovornjakov.

FOTO: FK-Primorski utrip.

Holding še pri življenju

Če Istrabenz, holdinška družba d.d. do 31. 12. 2010 ne bo uspela vrniti bankam upnicam 100 milijonov evrov, avtomatsko sledi stečaj!

STRAN 9

Dr. Bogdan Topič.

Dobrodošli Beograjčani

Po podpisu pogodbe med Jatom in Turističnim združenjem Portorož se od 15. aprila dalje obeta redna letalska linija Beograd-Portorož, pričakuje pa se tudi še večja živahnost na letališču v času prenove letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, predvidoma konec aprila.

Čestitamo za kulturni praznik, 8. februar. Uredništvo Primorskega utripa

Osebnost Primorske 2009

V Avditoriju Portorož bo v okviru akcije Primorskih novic in Radia Koper-Capodistria, 22.1.2010 ob 18. uri prireditev, na kateri bodo razglasili Osebnost Primorske 2009.

Športnik Občine Piran 2009

V Tartinijevem gledališču Piran bo 29. januarja ob 18. uri športno-zabavna prireditev s podelitvijo priznanj najuspešnejšim športnikom preteklega leta.

PRESELILI SMO SE V LUCIJO

Vse naše cenjene stranke obveščamo, da smo se preselili z BERNARDINA v LUCIJO in obratujemo v TPC, OBALA 114 (v neposredni bližini Nove ljubljanske banke). Priporočamo se za obisk.

Quicklab, Foto color laboratory, Obala 114, 6320 Portorož
GSM: 041 602 697, tel.: 05 6771981,
e-pošta: fotoquicklab@siol.net

V Avditoriju so predstavili filmsko leto 2010 STRAN 11

AVT-CENTER SEČOVLJE
PRODAJA IN MONTAŽA

IZPUŠNIH LONCEV KATALIZATORJEV AVTOPLAŠČEV SERVIS AVTOKLIM

AVTOKLEPARSTVO 25 AdriaticSlovenica triglav AVTOLIČARSTVO
Parecag 173a, Sečovelje tel.: 05/672-02-00

!MORELLATO FOSSIL GUESS SECTOR ZZERO

CITY PARK

TPC LUCIJA - PORTOROŽ - KOPER - SUPERNOVA

KOMENTAR

Delavci naj sodelujejo pri delitvi dobička

Socialni demokrati se zavzemajo za to, da bi zakon o prostovoljni delitvi dobička med delavce, ki niso delničarji ali družbeniki, spremenili v zakon o obvezni delitvi dobička!

Bojan Kontič, poslanec v DZ in vodja poslanske skupine SD, je že večkrat javno povedal, da se strinja s tezo, da je treba spremeniti sedanji zakon o prostovoljni delitvi dobička, ki ga je pripravila prejšnja vlada in torej zakonsko določiti obvezno delitev dobička tudi med delavce. Razhajanja glede tega se žal nadaljujejo in kot vse kaže bo pot do delavskega lastništva podjetij in obvezne delitve ustvarjenega dobička, ne da bi se to izkazovalo iz nakupa oziroma solastništva, še dolga. Morda bi država lahko to izpeljala v podjetjih z njenim večinskim lastništvom, ta pa so povečini tako ali tako v večnih izgubah in tam tudi ni kaj deliti.

Stvar pa vendarle ni tako preprosta, saj pri takšnem predlogu ali njegovih uresničitvi, udarimo v postulate sedanjega družbenega reda - kapitalizma, za katerega nas je večina glasovala, ki pa temelji na zasebni sveti ter nedotakljivi lastnini. Delavec ni več samoupravljavec, ni več avtomatsko solastnik, družbenik ali lastnik, če nima kupljenega deleža (delnice) v podjetju temveč tam le prodaja svojo delovno silo. Ali lahko torej kapitalistična država z zakonom določi kam naj kapitalist, lastnik proizvodnih sredstev, vlaga dobiček? Všečen predlog bo pred lokalnimi volitvami 2010 ter pred državnoborskimi in predsedniškimi volitvami 2012 še bolj aktualen za vse levsredinske politične opcije, a zna naleteti na odpor pri menedžerskih strukturah, saj bi pomenil nekakšen unikat v Evropski uniji. Pa vendar. Stvar je povsem logična. Če je delavec tisti dejavnik naše družbe, ki s svojim delom ustvarja ali soustvarja novo vrednost, bi moral sodelovati tudi pri delitvi sadov svojega, saj je tisti, ki ustvarja novo vrednost in zdi se prav, da sodeluje tudi pri delitvi morebitnega dobička, ne pa, da na svojih ramenih nosi le težave in ostane brez plače, če podjetje (ne po njegovih zaslugah) zaide v izgubo.

Časi samoupravljanja so žal že mimo in upati je, da jih bo levsredinski opciji vsaj do novih volitev uspelo vrniti, če drugače ne, v obliki soupravljanja ali večje besede delavstva, ki je danes na splošno odrinjeno od soodločanja. Država pa vendarle lahko stori nekaj, kar bo dobrodošlo delavskemu razredu z najnižjimi plačami. Če smo res izračunali, da je prag preživetja šele pri 600 evrih mesečne plače, lahko Državni zbor, ne glede na pritiske in opozorila menedžmenta oziroma lastnikov kapitala, češ propadla bodo številna podjetja in na cesti se bo znašlo še več delavcev, zakon o minimalni plači (ob hkratnih davčnih olajšavah) po hitrem postopku tudi sprejme. Kdo je politični junak, ki bi si upal vse to predlagati?

Franc Krajnc

Na UP promovirali 7 doktorjev znanosti

Rektor Univerze na Primorskem (UP) dr. Rado Bohinc je 10. decembra 2009 ob 11.00 uri v avli palače Armeria na Titovem trgu 4 v Kopru promoviral sedem doktorjev znanosti: **Draga Podobnika** na Fakulteti za management (z doktorsko

disertacijo z naslovom Integracija in sinergijski učinki orodij managementa), **Klemena Pusta** na Fakulteti za humanistične študije (Vpliv vojaških spopadov med Beneško republiko in Osmanskim cesarstvom na migracije na območju zgornjega Jadrana v 16. stoletju), **Miho Stauta**, Fakulteta za humanistične študije Koper (Geografija zdravja: srčno žilne bolezni v Sloveniji in učinki "mediteranizacije" življenjskih slogov na zdravje), **Gregorja Kavčiča** - Fakulteta za humanistične študije (Hidrologija kraškega izvira Malenščica in njegovo hidrografsko ozadje), **Jozeta Kocjančiča** s Fakultete za management (Vpliv dinamike velikih podjetij na dinamiko malih podjetij in sivo ekonomijo v panogi lesarstva), **Tajo Kramberger**, Fakulteta za humanistične študije (Memorija in spomin. Zgodovina antropologije kanonizirane recepcije - Študija primera revije Modra ptica, Bartol z Vidmarjem), **Gorana Humarja**, ki je na Fakulteti za humanistične študije Koper zagovarjal doktorsko disertacijo (Hrup na delovnem mestu kot dejavnik kakovosti življenja v Sloveniji: primerjava severnoprimorske in južnoprimorske regije).

Mag razkril milijonske izgube brezplačnikov

Tik pred državnoborskimi volitvami v letih 2007/08 je vzniknilo več brezplačnih časopisov in skoraj vsi so po volitvah poniknili. Obdržala sta se samo dva časopisa z veliko naklado: Žurnal, izdajatelja avstrijske založniške hiše Styria, katere lastniki so katoliški skladi graške škofije in zasebni tednik Dobro jutro.

Anuška Delić, novinarka v 42. številki revije Delo Mag pod naslovom "Po spolzkih poteh brezplačnikov" razkriva kar nekaj podrobnosti kako so se in kako se financirajo brezplačni časopisi in zakaj jih je že kar nekaj nenadoma propadlo.

Bralci, ki na določenih mestih pobirajo brezplačnike (sedaj samo še Žurnal) se sicer tu in tam zamislijo kako je mogoče, da je lahko relativno draga informacija zastoj? Odgovor je preprost: brezplačniki se financirajo iz oglaševalskih prihodkov, dodaja Mag. Vprašanje pa je, kaj imajo od tega oglaševalci, ki jim ne more biti vseeno kakšna je bralska struktura in vzporedno s tem učinki oglaševanja. Razlika med plačljivimi časopisi s plačano naročnino in brezplačniki je tudi v tem, da si slednji, ko jim zmanjkajo prihodki od oglasov, lahko privoščijo tudi krajše ali daljše zimske ali poletne "počitnice", da torej nekaj dni preprosto ne izhajajo, medtem, ko si plačljivi časniki s plačano naročnino tega ne smejo privoščiti.

Primer nezavidljivega finančnega stanja

Mag navaja dva primera: Slovenski tednik in Ekspres, ki sta se bliskovito rodila v volilnem letu 2008 in kmalu po državnoborskih volitvah ugasnila, sta bila posebna. Ne samo zato, ker so tam poleg gostujočih kolumnistov objavljali avtorji pod psevdonimi (izmišljenimi imeni op.p.), ampak zlasti zato, ker je iz njih silil "narek" tedaj največje stranke SDS. Mag je že dve številki nazaj predstavil nezavidljivo finančno stanje medijev, ki so vzniknili v letih 2007 in 2008 ter ugotovil, da prav vse, razen

spletnega naloževalnika, pesti izguba in bremenijo posojila. Mag je v 42. številki objavil temeljito raziskavo ozadja nastajanja Slovenskega tednika in pa tudi finančno luknjo, v katero se je pogreznilo podjetje Progresija d.o.o., izdajatelj tednika. SDS oziroma njeni člani so po informacijah Maga sodelovali pri obeh brezplačnikih.

Ker novinarji seveda nimajo dostopa do sledi denarnih tokov, je prostor, ki ga je mogoče raziskati, omejen. Posebej v primeru omenjenih brezplačnih tednikov, je zapisal Mag, ki je izvedel kako je nastajal Slovenski tednik in objavil tudi nekaj imen s fotografijami snovalcev in lastnikov brezplačnikov, pa tudi to, da tovrstni časopisi radi nastanejo v času, ko politika zgubi vpliv na osrednje medije. Piše namreč, da je zamisel o Slovenskem tedniku začela zoreti, ko se je sredi leta 2007 nekdanja Janševa zaupnica in državna sekretarka Adrijana Starina Kosem obrnila proti stranki, ki je takrat izgubila vpliv na močnejše medije.

Fantovski brezplačniki, ki so sicer ponujali podjetjem fantomske popuste za oglase, seveda niso imeli dolgega življenja. Mag piše, da je podjetje Progresija stala distribucija Slovenskega tednika 700 do 800 tisoč evrov, podjetje pa Pošti še danes dolguje 90 tisoč evrov. Za tiskanje 375 tisoč izvodov (za slovenske razmere enormna naklada) na teden pa je moralo v času izhajanja brezplačnika po njihovih izračunih plačati okrog 1,5 milijona evrov (brez morebitnih popustov). Kot piše Mag je podjetje Progresija bilo na začetku meseca decembra brez likvidacije izbrisano iz sodnega registra in sicer s kar 1,2 milijona evrov izgube in 1,4 milijona kratkoročnih obveznosti. To samo po sebi kaže kako se lahko sicer morda dobro zasnovane projekcije

brezplačnikov, ki računajo na prihodke od oglaševanja, sprevrže v finančno moro posameznih lastnikov, nastradajo pa upniki. Mag se tudi sprašuje kaj so glede očitno spornega financiranja brezplačnikov ukrenili davčna uprava, urad za preprečevanje pranja denarja, policija in živilstvo.

Cilj zaslužek ali poskusi inodktrinacije?

Ostaja samo še zanimivo vprašanje, ali je (bil) cilj brezplačnikov hiter zaslužek ali le promocija določenih političnih strankarskih osebnosti, kandidatov na prejšnjih državnoborskih volitvah, ali tudi orožje zoper konkurenčno politično opcijo in koliko brezplačniki vplivajo na padec naklade rednih plačljivih medijev.

Naklade rednih osrednjih plačljivih časopisov so sicer nekoliko padle, a ne toliko zaradi brezplačnikov, ker večina takšnih bralcev tudi sicer ne kupuje časopisov, pač pa zaradi splošne krize in zasičenosti vseh vrst tiskanih medijev, ki jih je v Sloveniji okoli 712 in dosežejo skoraj 1,5 milijona izvodov. Nekdanja direktorica Primorskih novic nam je ob navalu brezplačnikov leta 2007 dejala, da jih to stanje ne skrbi. Z brezplačniki je torej prišlo do nekakšne polarizacije na zahtevne in manj zahtevne bralce. Nismo zasledili, da bi zaradi njih, ki jih nekateri uvrščajo tudi med bolj agresiven rumeni tisk, že propadel kakšen resen plačljiv časopis, očitno pa je propadlo že kar nekaj brezplačnikov, ki si niso mogli zagotoviti dovolj oglasov, da bi lahko krili vse poslovne stroške.

Novi slovenski manifest

Razsvetljeni absolutizem

Naj vladar, če se mu upirajo v lastnih vrstah, vlada sam! V državi je nujno potrebno, da sam vodi svoje državniške posle. Saj, če je razumen, upošteva njene interese, ministri pa imajo vedno pristranske interese v zadevah, ki se tičejo njihovih lastnih. Namesto, da bi povišali zaslužne osebe, radi na položaje imenujejo svoje ljudi in si prizadevajo, da bi jih priklenili nase, spravili v soodvisnost in si tako utrdili svoj položaj.

Naš vladar bi lahko postal suveren in bi podpiral le plebs. Ne bi dovolil, da bi zoper njega kovali zaroto iz sebičnih namenov. Tako bi lahko brez bolečin prišli v dobre čase. Vladar bi lahko kar sam snoval in uresničeval svoj sistem vladanja, sam sprejemal ukrepe, urejal državne finance in bi lahko največ prispeval h krepitvi državne moči, kajti razsvetljeni absolutizem se lahko kuje samo v eni glavi in ga mora zasnovati le vladar.

Vrsta ministrov se vede prezirljivo, da jih plebs začne zasmehovati in sramotiti ter tako njihova imena služijo le za zaznamovanje določenega časa.

Vladar ni postavljen na visok položaj, da bi se klanjal mehkužcem, brezdelnežem, kritikom, ki bi se redili na račun ubožanega plebsa. Vladar naj bo dobro plačan prvi služabnik države, da bi lahko ohranil dostojanstvo svojega položaja. Vsi podložniki so mu dolžni izkazovati poslušnost!

Največ glasov dr. Aniti Trnavčević

Č l a n i akademskega zbora UP Fakultete za management Koper (UP FM) so 15.12.2009 na tajnih volitvah s 40 glasovi izvolili kandidatko za dekanjo UP FM izr. prof. dr. Anito

Trnavčević. Njen protikandidat v drugem krogu volitev je bil izr. prof. dr. Janez Šušteršič, ki je prejel 29 glasov od skupno 69 veljavnih. Glasovalo je skupno 71 zaposlenih pedagoških delavcev.

Za novega dekana oziroma dekanjo UP FM so kandidirali sedanji vršilec dolžnosti dekana prof. dr. Boštjan Antončič, izr. prof. dr. Janez Šušteršič in izr. prof. dr. Anita Trnavčević. V prvem krogu volitev je od skupno 70 glasov dobil dr. Šušteršič 24 glasov, dr. Antončič in dr. Trnavčevićeva pa vsak po 23. Izenačena dr. Antončič in dr. Trnavčevićeva sta se pomerila v posebnem krogu, kjer je dr. Antončič prejel 31 glasov, dr. Trnavčevićeva pa 39. Tako so volivci drugem krogu volitev izbirali med dr. Šušteršičem in dr. Trnavčevićevo.

Izvoljeno kandidatko je akademski zbor predlagal senatu UP FM, kjer so jo je prav tako danes, 15. decembra, izvolili soglasno s tajnim glasovanjem. Prisotnih je bilo vseh 10 članov. Dekana oziroma dekanjo bo dokončno imenoval rektor Univerze na Primorskem prof. dr. Rado Bohinc predvidoma v 15 dneh po prejemu predloga senata UP FM.

Domnevno oškodovanje Luke Koper

Vse je treba šele dokazati

Če se bo res dokazalo, da je Česarjeva ekipa z domnevnim neracionalnim poslovanjem oškodovala bilančno premoženje Luke Koper bo to hkrati tudi še en dokaz kako zanič opravljajo svoje delo nadzorni sveti.

Na novinarski konferenci v prostorih Luke Koper, 21. 12. 2009, ki se je začela s polurno zamudo, so novinarji pričakovali vse kaj drugega kot izjavo predsednika uprave Gregorja Veselka, da nadzorniki do novinarske konference pač niso mogli sprejeti nikakršnih konkretnih odločitev, da na podlagi listin in podatkov, ki so jih imeli v rokah, niso mogli začeti predvidenih ukrepov, predvsem pa tudi ne odškodninskih tožb. To je resnica o zaključnem poročilu izredne revizije, vse drugo so špekulacije s števkami o domnevnem oškodovanju in to vse dokler na bodo (dokončno) opravili svojega dela nadzorniki in kriminalisti.

Na dan 21. 12. 2009 še ni bilo nikakršne pravne podlage za kakršno koli odškodninsko tožbo zoper prejšnjo upravo Luke Koper, ki jo je vodil predsednik Robert Časar univ. dipl. prav., ki nam je povedal, da se je pritožil na sklep o krivdni razrešitvi. Predsednik sedanje uprave Luke Koper Gregor Veselko je na pozive novinark TV Koper-Capodistria naj vendarle pove za kolikšna oškodovanja gre, dejal: "Ne bi rad špekuliral s številkami. Oцени 100 milijonov evrov in 75 milijonov evrov škode, ki sta se pojavili v javnosti, nista realni številkami. Toda nadaljnje in natančnejše cenitve ocene škode morajo biti pripravljene v najkrajšem možnem času", je povedal predsednik nadzornega sveta Janez Požar. Gregor Veselko pa je dodal, da si uprava vsekakor želi, da se revizija, ki jo opravlja revizijska hiša Pricewaterhouse Coopers, konča čim prej. Vzporedno s tem raziskujejo zadeve tudi koprski kriminalisti.

Kot je povedal Janez Požar so revizorji analizirali deset še vedno domnevno škodljivih poslov pri vodenju in poslovanju Luke Koper, niso pa opredelili natančne ocene škode, na podlagi katere bi naročena odvetniška družba Čeferin lahko pripravila morebitne individualne tožbe zoper domnevne povzročitelje. Revizorji pač morajo dokazati prejšnji upravi Luke Koper malomarno in škodljivo ravnanje. Na primer ali so res nekaj kupovali in to glede na tržno vrednost preplačali, kriminalisti pa verjetnost, da bi si ob tem lahko kaj spravili v svoj žep ali komu drugemu omogočili korist. Na primer: "z Grafistom so sklepali nenavadno pogodbo o najemu zemljišča, čeprav na njem

Predsednik uprave Luke Koper Gregor Veselko (levo) in predsednik nadzornega sveta Luke Koper Janez Požar na novinarski konferenci o izsledkih revizijske hiše glede domnevnega oškodovanja Luke Koper. FOTO: FK - Primorski utrip.

ni bilo mogoče dobiti gradbenega dovoljenja", so povedali. Česarjeva uprava je po besedah

Nekdanji predsednik uprave Luke Koper Robert Časar: "Na sklep o krivdni razrešitvi sem se pritožil".

Gregorja Veselka čez mero zadolžila Luko Koper d.d., čeprav to ni bilo predvideno v poslovnem načrtu.

Nekdanji član uprave Luke Koper in nekdanji predsednik uprave Casino Portorož Aldo Babič se je tudi pritožil. Zastopa ga Franci Matoz.

Konec leta 2005 je imela Luka Koper še 35 milijonov evrov dolgov, konec lanskega leta pa že 201 milijon. Luka Koper naj bi letošnje leto, kljub vsem oslavitvam v bilanci uspeha, končala z dobičkom iz poslovanja pred obdavčitvijo v znesku 11,6 milijona evrov.

Kot so povedali mora Luka Koper pridobiti dodatno cenitev nastale škode in šele nato bodo na skupščini družbenikov (predvidoma prihodnje leto) sprejeli določene odločitve koga in kako ga je treba preganjati.

Kaj so počenjali nadzorni sveti?

Ali nadzorni sveti v slovenskih podjetjih, še zlasti v družbah v večinski lasti države kot je Luka Koper d.d., res vlečejo samo sejnine in se v bistvu ne razumejo na predmet poslovanja družbe oziroma uprave, katere poslovanje naj bi nadzorovali, je temeljno vprašanje, ki se pojavlja vedno znova, ko kje zaškriplje. Primeri na Obali so očitni - in to ne le v Luki Koper, kjer so, kot je povedal Robert Časar, bile redne letne interne revizije poslovanja. Takšne primere smo imeli tudi v portoroškem Casinoju, kjer so si predhodniki dali izplačati fantastične odpravnine, vemo pa kam je zlezlo to državno podjetje.

Franc Krajnc

Strankam več denarja

Predlog, ki v Državnem zboru že od lanskega decembra čaka na potrditev, govori o tem, da bi bilo treba političnim strankam za njihova delovanja v letu 2010, kljub finančni krizi, vsaj za desetino povečati mesečne dotacije. Skupaj bi tako mesečno prejemale 234.082 evrov.

Predlagane mesečne dotacije države v letu 2010

SD 68.352 €
SDS 65.738 €
Zares 22.830 €
DeSUS 18.688 €
SNS 14.269 €
SLS in SMS 13.854 €
LDS 13.846 €
NSi 9.946 €
Lipa 6.516 €

Vir: poročevalec DZ.

Naj omenimo, da so poslanci DZ dotacije za leto 2009 nekoliko znižali. S predlaganim povišanjem v letu 2010 pa bi se raven dotacij za posamezno stranko izenačila s tistimi iz leta 2008. Verjeti je, da bo večina poslancev državotvorno glasovala za povišanje.

Delamaris naj ostane v Izoli

Socialni demokrati redno spremljamo dogajanje v izolskem Delamarisu in smo nad nekaterimi idejami in načrti novih lastnikov razočarani. Tradicionalna ribja industrija je naravno in logično povezana z bližino morja, v Izoli ima že stoletno tradicijo, zato je toliko bolj nenavadno, da novi lastniki selijo proizvodnjo v Pivko. A če poznamo cene zemljišč v Pivki in cene v Izoli, je nekoliko bolj jasno, kaj vodi lastnike pri takih odločitvah. Temu se reče denar, oziroma dobiček!

Kot lokalna skupnost se moramo odločiti, kaj pomenita Delamaris in ribja dejavnost za podobo našega »malega, ribiškega mesta«. Če želimo resno in načrtno nadaljevati stoletno zgodbo o ribištvi in ribičih v Izoli in na tem graditi tudi zanimive turistične produkte, moramo v to »zgodbo« tudi nekaj investirati.

In 190 evrov za kvadratni meter stavbne pravice ni nobena investicija. To je zgolj obupano iskanje denarja za izpraznjeno občinsko blagajno, ki jo vodi župan Klokočevnik.

Socialni demokrati predlagamo občinskemu vodstvu in novim lastnikom Delamarisa, Pivka perutinarstvu, da se znova usedejo za skupno mizo in najdejo za Izolo dobro kompromisno rešitev, ki bo zadovoljila obe strani in ohranila vsa delovna mesta v Izoli.

Ker želimo biti konstruktivni, predlagamo, da župan popusti pri nerealnih zahtevah po tako visokem znesku za stavbno pravico, oziroma prodaji zemlje po tako visokih cenah. Socialni demokrati predlagamo, da se stavbna pravica (ne prodaja!) na zemljiščih, ki so namenjena za novo tovarno Delamarisa v Izoli, podeli za simbolični znesek 1 evro, po drugi strani pa se lastnik Delamarisa zaveže s pogodbo, da bo v Izoli zadržal celotno proizvodnjo z vsemi dosedanjimi zaposlenimi, da bo v novi tovarni posodobil delovne procese in zagotovil najboljše možne pogodbe za zaposlene, da ne bo odpustil sedanjih delavcev in da bo v najkrajšem možnem času (potrebno je določiti rok!) zgradil muzej ribištva in ribičev.

Socialni demokrati
Območna organizacija Izola
Aleksej Skok, predsednik

Kako do upokojitve?

Na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) so v skladu s pokojninsko reformo, sprejeto v letu 2000, izračunali pogoje za upokojitve žensk in moških v letu 2010.

Starostna pokojnina v letu 2010	Dosežena pokojninska (zavarovalna) doba
Ženske	
56 let in 8 mesecev	37 let in 3 meseci
61 let	najmanj 20 let
63 let	najmanj 15 let
Moški	
58 let	40 let
63 let	najmanj 20 let
65 let	najmanj 15 let

V podatkih je zajeta celotna pokojninska doba, saj je znano, da se na podlagi sprejetega zakona vsako leto malce podaljšuje. Če menite, da imate pogoje za upokojitve je najbolje, da se obrnete na najbližjo območno enoto SPIZ, kjer vam bodo natančno izračunali ali se že lahko pridružite veliki armadi 540 tisoč upokojenecv.

Napadalko na papeža poslali v Švico

25-letno Italo-Švicarko Susanno Maiolo, ki je na božični dan 25. decembra pri maši v cerkvi Sv. Petra v Vatikanu naskočila 82-letnega papeža Bendikta XV. in ga podrla na tla, so izpustili iz zaprtega oddelka vatikanske psihiatrične klinike Subiaco in so jo poslali v nadaljnjo obravnavo v Švico. Papež ji je dejanje že odpustil.

Prvi mlekomat v Luciji

Tik pred novim letom so pred supermarketom Tuš v Luciji postavili mlekomat

kmetije Žgajnar iz Postojne. Takrat so mimoidočim točili še brezplačno - promocijsko - domače mleko, za katerega pa bo poslej treba plačati za liter en evro, za pol litra petdeset centov ter nekaj centov za steklenico. V slovenski Istri naj bi jih bilo na različnih zanimivih točkah že kar nekaj mlekomatov. Podoben mlekomat je pred kratim pred samopostrežno trgovino KZ Agraria v Olmu postavila kmetija Medenovih iz Senožeč. Žal pa je tovrstno mleko skoraj enkrat dražje kot ono v tetrapaku, ki ga lahko kupite v supermarketih. Sveže mleko vzdrži v hladilniku največ štiri dni.

Nemirne občinske seje v Izoli

Tudi zadnja seja občinskega sveta Izola, 17. decembra 2009, se je zaključila v izolskem slogu, so povedali na novinarski konferenci predstavniki stranke Izola je naša, ko so opisovali potek sprejemanja nedvomno za Izolo najpomembnejšega odloka o koncesiji za upravljanje in izgradnjo posameznih delov pristanišča (pomol A in pomol B).

Z novinarske konferenc IJN: (z leve proti desni) Mario Gergeta, dr. Tomislav Vitezica, Bogdan Gerk, Darko Grad.
FOTO: FK-Primorski utrip

Na novinarski konferenci so problematiko marine predstavili Bogdan Gerk, Darko Grad, dr. Vitezica in Mario Gergeta. "Odlok je bil po daljšem, skorajda prerakanju kaj je prav in kaj ni, na koncu le sprejet in pomeni začetek konca dve desetletji sporov o akvatoriju namenjenemu marini in komunalnim privezom" so dejali. Župan in občinska uprava so dobili s tem odlokom zakonito možnost za razrešitev vseh sporov med Občino Izola in Marinvestom, od slednjega pa je odvisno ali bo želel končno stvari urediti in s tem pokazati svoje dobre namene ali ne. Hkrati se s tem odlokom razrešuje tudi problem ureditve komunalnih privezov. Z izvedbo koncesije za B pomol bo polovico tega namenjeno za komunalne priveze. Prepričani so, da bo to število, ki skupaj s preostalim akvatorijem, ki se že ureja, zadostovalo razrešitvi vseh problemov na tem področju. Povedali so tudi, da je Občina Izola že 16 let brez plačila 420 tisoč evrov letno za najemnino oziroma uporabo zemljišča (40 hektarov) s katerim upravlja Marinvest ter da so tožbe Marinvest: Občina in protitožbe v teku. Terjatve občine za 16 let nazaj, razen morda za čas treh let, so verjetno zastarele. Sprašujejo se kdo je kriv za vse te polomije z izolsko marino, ki niso od včeraj in ki že mejijo na pravo sosedko sovraštvo. Zanimivo bo tudi razumevanje vodne pravice, ki naj bi jo dobila Občina Izola ter kaj in kako z njo ter komu naj občina zares poveri koncesijo?

Kdo je oviral glasovanje?

Na novinarski konferenci so bili kar ogorčeni in povedali, da izolska SD skupaj s SJN ne zmore toliko modrosti, da niti na tako pomembni problematiki za razvoj občine ne bi poskušali zbirati političnih točk, vse pa naj bi, kot so zapisali, že dišalo po pripravah na volitve. Zaplet z glasovanjem o tem odloku, je ravnanje SD samo še potrdil, ko so hoteli doseči nesprejem odloka s tem, da ne bi upoštevali pravice svetnika Oljke Bogdana Gerka, da se njegov glas v podporo odloku upošteva. Namreč problem je verjetno nastal, ker niso ustrezno funkcionirale glasovalne naprave. "S svojim odhodom s seje oziroma obstrukcijo, pridružil se jim je tudi svetnik Desusa Branko Simonovič, so jasno pokazali, da so pripravljene za dosego svojega političnega cilja, ki ga poskušajo uresničevati ves mandat, potepati vse demokratične vrednote. Ob tem nas je neprijetno presenetila tudi reakcija novinark Primorskih novic, ki je glasno protestirala proti ponovnemu glasovanju in svetniku Bogdanu Gerku celo očitala, da manipulira z glasovalno napravo. Od strokovnih služb občine zato zahtevamo, da sprožijo vse potrebne postopke zoper ravnanje novinark in medija, ki ga predstavlja" je povedal Darko Grad. Svetnik Mario Gergeta pa je omenil več člankov, ki da navajajo najbolj nenavadno črno sliko o dogajanjih v Izoli. Izkazalo se je, da naprava zeres ni delovala.

9 ZA 1 PROTI 2 VZDRŽANA

Po obstrukciji je v dvorani (od 23 vseh svetnikov, kolikor jih šteje Občinski svet Izola) ostalo le 12.

9 jih je glasovala za odlok, Lilia Peterzel je bila proti, Drago Mislej - Mef in dr. Doris Gomezelj pa se nista opredelila do tega vprašanja in sta bila vzdržana. Po končnem glasovanju je župan Tomislav Klokočevnik le lahko razglasil, da je odlok sprejet, nekaj točk dnevnega reda pa takrat še niso uspeli dokončati in bodo seje nadaljevali.

Žal imamo tudi občinske svetnike, ki ves svoj mandat vseprek samo kritizirajo in so proti vsemu, tudi koristnemu za občino, pa tudi take, ki vse svoj mandat niti ne odprejo ust, a kljub temu jim ni nerodno prejemati lepe sejnine.

Ali je s tem izolski dolgoletni rebus, ki se mu reče marina, res zakrpan in ustrezno rešen, bo pokazal čas.

Policiji dobro sodelujeta

Na tradicionalnem prednovoletnem srečanju predstavnikov policijskih uprav hrvaške Istre in Kopra, obmejne policije ter carinskih delavcev, 23. decembra 2009, na mednarodnem mejnem prehodu Kaštel, so poudarili odlično sodelovanje. Gostitelj srečanja je bila tokrat občina Grad Buje. Povabljenih skupaj 36 policistov in carinikov. Na mednarodnem mejnem prehodu Kaštel jih je pozdravila namestnica načelnika mesta Buje Marianna Jelicich.

Novoletno darilo za našega direktorja Policijske uprave Koper, Božidarja Štembergerja.
FOTO: FK-Primorski utrip

Dejstvo je, da se je Hrvaška znašla na zunanji strani notranje meje EU in da je Shengen nekoliko upočasnil v preteklosti sicer pogoste stike Istranov. To za sodelovanje hrvaške in slovenske policije ne velja, kljub nekaterim političnim nesporazumom in trditvam, da zlasti morska meja še danes ni določena. "Nas policiste ne zanima politika. Mi opravljamo svoje delo v skrbi za varnost državljanov in turistov, boj zoper kriminaliteto, nered na morju, varujemo mejna območja ter pri tem uspešno sodelujemo s slovenskimi kolegi. Policija je v letu 2009 opravila 86 skupnih akcij", je na srečanju v Kaštelu na naše vprašanje kako poteka sodelovanje slovenske in hrvaške policije in kdaj lahko računajo na vstop v EU ter ukinitve meje povedal načelnik Policijske uprave Istrske Loris Kozlevac, ki je našemu direktorju Policijske uprave Koper Božidarju Štembergerju izročil priložnostno novoletno darilo. Srečanja se je udeležilo 10 načelnikov Policijskih postaj in sektorjev Istrske policijske uprave, sektorjev obmejne policije, načelnikov Policijske uprave Umag, Buzet in Buje ter 4 predstavniki carine. S slovenske strani pa so prišli na srečanje poleg

S srečanja obmejnih policistov in carinikov na mednarodnem mejnem prehodu Kaštel, 23. decembra 2009.

Slovenski in hrvaški cariniki. Na sredini Vlado Milunović.

direktorja PU Koper tudi komandirji Policijskih postaj obalnih mest in direktor Carinskega urada Koper Janko Štel ter Vlado Milunović iz carinske izpostave Dragonja. Srečanje je povezovala predstavnica za stike z javnostmi Istrske policijske uprave Nataša Rogić.

Žal se srečanja na mejnem prehodu Kaštel niso udeležili vabljeni obalni župani Boris Popovič, Tomaž Gantar in Tomislav Klokočevnik. Župana Borisa Popoviča je nadomeščal občinski svetnik KJN Slobodan Popovič. Naslednje leto bo srečanje na slovenski strani.

Franc Krajnc

Obvoznica do junija?

Prizadevanja civilne iniciative iz vasi Dragonja pod vodstvom Ingrid Mahnič bodo kljub nekaterim zapletom obrodila sadove, saj naj bi že kmalu, morda do junija 2010, stekel promet do mejnega prehoda Dragonja in nazaj po obvoznici mimo vasi. Krajanje Dragonje tako ne bodo več živeli v večnem hrupu, zlasti poleti, ko je turistična sezona na višku. Precejšnji del obvoznice je že končan, manjka pa še nekaj priključkov.

10 let Ateljeja Duka

Z odprtjem razstave akademske slikarke Fulvie Zudič, 19.12.2009 v Ateljeju Duka v Piranu (avtorico je predstavil likovni kritik Dejan Mehmedović) so proslavili 10 let delovanja tega zanimivega ateljeja.

Umrli je Plinio Tomasin

Po daljši bolezni nas je zapustil Pirančan Plinio Tomasin, prvi predsednik Mestnega ljudskega odbora Občine Piran 1952 - 1955. Žalna slovesnost z odprto žalno knjigo v spomin na preminulega Tomasina je bila 14. januarja 2010 v prostorih občinske palače Piran. Od aktivnega družbenopolitičnega delavca v preteklih letih smo se poslovili na piranskem pokopališču.

PREJELI SMO

Strokovni svet SDS je pripravil tretji paket ukrepov izhoda iz krize. Skrajšani povzetek objavljamo.

«Ob pretežni odsotnosti iniciative in velikih zamud na vladni strani Strokovni svet SDS predlaga tretji paket protikriznih ukrepov. Prvega je predlagala prejšnja vlada RS v odhajanju jeseni 2008, drugega smo predlagali v prvi polovici lanskega leta», so zapisali v opozicijski SDS in predlagali aktualni vladi kar 71 ukrepov.

V SDS sedanje gospodarske krize ne vidimo kot potrditev starih ideoloških predsodkov o tržnem gospodarstvu, ampak kot ciklični dogodek, iz katerega se bodo ljudje, podjetja in države kaj naučile ali pa tudi ne. Kriza je čas za rojevanje idej, na katerih temeljijo naslednje konjukture. Zato smo tolikokrat predlagali ukrepe, ki bi posebej pomagali razvojno in inovativno aktivnemu delu slovenskega gospodarstva in h krepitvi malih in srednjih podjetij. Ves čas zavračamo pristope, ki so temelj slovenske vladne krizne gospodarske politike. To so:

- pasivno čakanje, kdaj se bodo vrnila naročila naših partnerjev iz tujine;
- osredotočenost politik in ukrepov na slaba podjetja in zanemarjanje dobrih;
- popolnoma netrajnostno prelaganje bremena krize na naslednje generacije z velikim povečevanjem zadolženosti in proračunskega primanjkljaja za tekočo potrošnjo države;
- nepovezanost ukrepov s podnebnimi spremembami in večinoma prezrt trajnostni razvoj;
- marksistično modrovanje o tem, da je kriza dokaz za zgrešenost tržnega gospodarstva in da tako itak ne more naprej. Kriza je v bistvu kriza zahodnih gospodarstev izobilja in blagostanja, ki je kot kaže izžrpalo potencialne rasti industrijske in do neke mere celo informacijske ekonomije. V času krize je Slovenija svoj zaostanek za razvitimi državami Evrope celo povečevala. Podjetjem pa je bilo predvsem omogočeno, da vedrijo dokler se ne vrne povpraševanje in z njim boljši časi.
- Malo držav v Evropi je, kjer je finančni sektor v tako veliki meri pod lastniškim vplivom države kot v Sloveniji. Zato je nedopustno, da slovenski finančni sektor ne servisira ustrezno gospodarstva.
- Država mora skozi davčno politiko pomagati razvojno in inovacijsko intenzivnim podjetjem, ne pa podjetjem, ki na trgu tekmujejo s slabo plačanimi delavci.

UKREPI NA PODROČJU FINANČ IN GOPSPODARSTVA

Razlogi za ukrepe na finančnem področju in v gospodarstvu

Slovenija je kot članica Evropske unije in Evropske monetarne unije v letu 2008 sprejela odgovornost za pripravo skupnega načrta za ohranitev gospodarske dejavnosti in za preprečitev recesijske spirale in s tem za ohranitev čim večje možne zaposlenosti. Nujen je bil hiter, odločen in notranje usklajen odziv Evropske

Janša prehitel Pahorja

unije, držav članic in Evropske centralne banke ter ostalih centralnih bank držav članic. Cilji skupnega načrta so bili jasni: obnoviti zaupanje v finančne trge, omejiti posledice finančne krize v gospodarstvu in spodbujati sodelovanje na mednarodni ravni. Decembra 2008 so bili na ravni Evropske unije usklajeni glavni kratkoročni ukrepi za doseganje teh ciljev in sicer za zagotovitev likvidnosti finančnega sistema, ponovno vzpostavitev medbančnega trga in za zagotovitev solventnosti bančnega sistema.

Priporočilo Evropske unije je bilo, da so ukrepi za finančni sektor predvsem kratkoročne narave in da morajo biti usklajeni s sprejetimi dolgoročnimi cilji in strukturnimi reformami.

Padeč BDP v državah evro območja je tako bistveno nižji kot v Sloveniji. V tretjem četrtletju 2009 je bil medletni padeč gospodarske rasti v Sloveniji skoraj dva krat višji kot je bil padeč gospodarske rasti držav evro območja. Ta podatek pa ni nobeno presenečenje, saj so bili ukrepi vlade Boruta Pahorja napačni in neveljavni, predvsem pa so bili prepozni. Ukrepi, katere je sprejela vlada, slovenskega gospodarstva ni prav v ničemer spodbudilo v investiranje in v odpiranje novih delovnih mest. Ukrepi vlade Boruta Pahorja so gospodarstvo prej spodbujali k zmanjševanju proizvodne aktivnosti, kot k njenemu povečanju.

Prejšnja vlada je sprejela vrsto protikriznih ukrepov. Mednje sodijo neomejeno jamstvo za depozite prebivalstva v bankah s sedežem v Sloveniji, možnost dajanja državnih garancij za posojila bank ter možnost dokapitalizacij in vstopa v lastništva bank in zavarovalnic s sedežem v Sloveniji. Vlada Boruta Pahorja v kasnejšem obdobju ni naredila ničesar v smeri, da bi banke - kjer ima v negativnem smislu vodilno vlogo največja državna banka - opravljaje svojo primarno vlogo, to je financiranje gospodarstva. Banke v Sloveniji so v mesecu oktobru 2009 odobrile najmanj kreditov v zadnjih štirih mesecih. Vlada Boruta Pahorja ni pripravila razvojno naravnanih ukrepov za gospodarstvo. Večina ukrepov je bila sprejeta za gašenje že narejene škode in blažitve socialnih problemov. Slovenija ima najvišji strošek delovne sile, kar predstavlja velik pritisk na delodajalce ter slovensko gospodarstvo nekonkurenčno.

Infrastrukturne investicije predstavljajo enega od pomembnejših dejavnikov protikriznih ukrepov oziroma blažilcev krize. Slovenija je na tem področju podhranjena. Proračun za leto 2009 je bil pripravljen na popolnoma napačnih makroekonomskih predpostavkah, ni bil razvojno naravnani, odhodki pa so se v primerjavi z letom 2008 bistveno preveč povečali. Čeprav so bile napovedi o nižji gospodarski aktivnosti in podatki o slabših javno finančnih gibanjih znani, sta bila potrebna kar dva rebalansa proračuna. V prvih osmih mesecih leta 2009 je bila rast odhodkov v primerjavi z istim obdobjem leta 2008 kar 10 odstotna, kar je ob 6,5 odstotnem padcu prihodkov v istem obdobju povzročilo rekordni javno finančni primanjkljaj. V letu 2009 smo tako zabeležili prekomeren padeč BDP oziroma - 8,3% v tretjem četrtletju potem, ko je v prvi polovici leta BDP padel za več kot 9%, v primerjavi z enakim obdobjem 2008. To je bila posledica drastičnega padca investicij in izvoza. Če je bilo za Slovenijo značilno, da je med leti 2005 - 2008 rasla za 3 odstotne točke hitreje od držav evro območja, je BDP v letu 2009 za več kot toliko hitreje padel. V

tretjem četrtletju 2009 je bilo padanje gospodarske rasti v % BDP kar dva krat hitrejšo od povprečja držav evro območja. To je imelo za posledico visoko porast brezposelnosti. Ta se je oktobra 2009 s 4,2%, ki je bila dosežena ob koncu mandata vlade Janeza Janše, povzpela na 6,2% oziroma za dve odstotni točki merjeno po metodologiji ILO. Še večji padeč brezposelnosti pa je samo začasno ublažil ukrep subvencioniranega delovnega časa v katerega je trenutno vključeno več kot 78.000 zaposlenih.

Javno finančni dolg je narasel na 32,6 % bruto domačega proizvoda. Leta 2008 je ta znašal le 21,5 % kar predstavlja več kot polovično povečanje. Napoved za zadolženost v letu 2013 je 54 % bruto domačega proizvoda, ni izključeno, da bo zadolžitev še višja, če se bo takšna finančna politika države nadaljevala.

Po nekonsolidiranih podatkih je primanjkljaj državnega proračuna v prvih osmih mesecih leta 2009 dosegel že 1.031 mio EUR.

Na podlagi kratke ocene stanja v gospodarstvu s posebnim ozirom na finančnem področju predlagamo naslednje protikrizne ukrepe:

A. JAVNE FINANCE

Omejitev javne porabe in zadolževanja države;

Glede na to, da napovedana proračunska primanjkljaja v letih 2010 in 2011 resno ogrožata stabilnost javnih financ v Sloveniji predlagamo zakonsko omejitev odhodkov širšega sektorja države in sicer na **46% BDP v letu 2010**, z vsakim prihodnjim letom pa se odhodki znižajo za eno odstotno točko tako, da bi leta **2013** dosegli odhodke širšega sektorja države višini **43% BDP**.

B. FINANČNI SISTEM IN ZAVAROVALNIŠTVO

Vsebinska prenova in administrativna poenostavitve obstoječe jamstvene sheme

Delovanje jamstvene sheme je neučinkovito, administrativno zapleteno in počasno, vzpostavitev jamstvene sheme pa je bila zamujena. Zaradi neustreznega delovanja jamstvene sheme in zamude pri začetku delovanja tega ukrepa je bila gospodarska aktivnost počasnejša, kot bi bila, če bi jamstvena shema delovala učinkovito in podpirala propulzivne in konkurenčne projekte z visoko dodano vrednostjo. Pogoji kreditiranja se še vedno zaostujejo čez vse meje, kar velja tudi za mala in srednja podjetja. Državni zbor RS priporoča Vladi RS, da v skladu z vsebino navedenega ukrepa spremeni oziroma dopolni **Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije** in ga predloži Državnemu zboru **v roku enega meseca**.

Neposredna jamstva države, predvsem za RR projekte in MSP

Polega jamstvene sheme, ki poteka prek SID-a (in ni dosegla temeljnega cilja, niti namena) naj vlada zagotovi neposredna jamstva države za raziskovalne razvojne projekte ter mala in srednja podjetja.

Ustanovitev »slabe banke«

Tako kot drugod v svetu so si nekatere slovenske banke nabrale precej slabih kreditov, ki dejansko predstavljajo

slabe naložbe. Te slabe naložbe, ki so zavedene v bančnih bilancah je treba priznati s prenosom slabih kreditov na t.i. »slabo banko«. Tako kot z drugimi ukrepi, tudi s tem ukrepom zamujamo.

Učinkovitejše delovanje in podpora gospodarstvu s strani SID banke, še posebno financiranje in zavarovanje izvoznih poslov prek SID-a

Zaradi počasnega in birokratskega delovanja SID banke stojijo mnogi razvojni projekti. Ker ni tekočega zavarovanja izvoznih poslov s strani SID, podjetja z zagotovljenimi posli v tujini, v tekmovanju s konkurenco iz držav, kjer njihove izvozne zavarovalne družbe posle aktivno zavarujejo in kreditirajo, izgubljajo prednost zgodovinskih poslovnih povezav.

Zagotovitev večje operativnosti in transparentnosti delovanja sheme de minimis za razvojne projekte

Prvi ukrep za blažitev likvidnostne in razvojne luknje »de minimis«, primeren za mala podjetja, je bil razpisan šele v avgustu 2009 in še to kot ukrep, ki je bil časovno omejen. Državni zbor RS priporoča Vladi RS, da spremeni oziroma dopolni zakon o spremljanju državnih pomoči in zagotovi večjo operativnost in transparentnost sheme de minimis v roku enega meseca ter o delovanju te sheme poroča Državnemu zboru enkrat letno.

Preureditev oziroma ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ki ga izvajajo zavarovalnice Vzajemna, Adriatic Slovenica in Triglav, zdravstvena zavarovalnica, v Sloveniji, glede na svojo vsebino in razširjenost, ni prostovoljno. Pokriva iste storitve kot obvezno zdravstveno zavarovanje, ki ga izvaja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), in sicer samo tisti del, ki ga ZZZS ne krije.

Subvencioniranje zavarovanj

Državni zbor RS priporoča Vladi RS, da sprejme **Uredbo o subvencioniranju zavarovanj** in jo predloži Državnemu zboru **v roku enega meseca**.

Poostritev nadzora nad vozili, ki nimajo sklenjenega obveznega zavarovanja

V Sloveniji je še vedno preveč vozil, ki nimajo sklenjenega obveznega zavarovanja avtomobilske odgovornosti. Državni zbor RS priporoča Vladi RS, da ukrepa spremeni/dopolni **Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP)** in **Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP)** ju predloži Državnemu zboru **v roku enega meseca**.

Javno premoženje

Vlada Boruta Pahorja, ki je odgovorna za finančno premoženje države davkoplačevalski denar

troši (zapavlja) za »nepotrebne« dokapitalizacije bank z razlogom »razvoja le teh«, ki v sedanjem času sploh ne opravljajo svoje primarne, to je, financiranje gospodarstva. Podobno mnenje delijo tudi številni strokovnjaki in tudi Guverner Banke Slovenije.

Potrebno je preprečiti vsako nepregledno razprodajo ključnih državnih naložb. Državni zbor RS priporoča Vladi RS, da ukrepa, spremeni in dopolni zakon o zavarovalništvu ter da pripravi strategijo vsebinske reorganizacije Kapitalske družbe.

C. LIKVIDNOST

Neposredni in posredni proračunski uporabniki plačujejo blago in storitve v 15. dneh

Država (v najširšem pomenu besede) je slab plačnik, saj svoje obveznosti iz naslova javnih naročil plačuje z zamikom celo 120 dni in več; poleg tega podaljšuje roke za potrjevanje mesečnih situacij in drugih osnov za plačilo. Ob tem velika večina podjetij plačuje davke v zakonitem roku, za morebitne zamude pa država zaračunava visoke zamudne obresti. Z namenom izboljšanja likvidnosti predlagamo 15 dnevni plačilni rok za neposredne in posredne proračunske uporabnike. **Potrebna je vzpostavitev učinkovitih mehanizmov za finančno disciplino**

Č. EVROPSKA SREDSTVA

Slovenski proračun je v letu 2009 ostal brez večine evropskih sredstev. Ob tem pa Slovenija v proračunu EU redno plačuje odhodke, ki so v skladu z dogovorjeno novo finančno perspektivo Neučinkovitost črpanja EU sredstev čutijo zlasti podjetja in skupine podjetij s pripravljenimi razvojnimi projekti. Sredstva in nosilci razpisov so še vedno razdrobljeni po različnih državnih ali paradržavnih institucijah. Vlada Boruta Pahorja ni pripravila »velikih projektov nacionalnega pomena. Grozi nam vračanje sredstev.

D. POVEČANJE POVPRASEVANJA

Priprava velikih državnih projektov za vlaganja, predvsem na področju infrastrukture

Vlada Janeza Janše in strokovne delovne skupine so pripravile izhodišča za zagon projekta posodobitve železniške infrastrukture. Na tem področju Slovenija zaradi neizgrajene infrastrukture izgublja geostrateški položaj stičišča evropskih koridorjev. S tem se zmanjšuje tudi pomen dejavnosti Luke Koper, ki ima izjemen multiplikativen vpliv na gospodarstvo. Prav gradbeništvo in logistična dejavnost sta bila preteklih letih glavna generatorja gospodarskega razvoja in rasti BDP.

Poenostavitev postopkov javnega naročanja in zagotovitev transparentnega pridobivanja poslov prek javnih naročil;

Državni zbor RS priporoča Vladi RS, da spremeni operativne programe **spremeni predpise, ki določajo postopke javnega naročanja ter pripravi izobraževalne programe za naročnike v roku enega meseca** ter o tem poroča Državnemu zboru enkrat letno.

Preplah zaradi pozabljenega kovčka v lucijskem Tušu

Na tleh pri točilnici v lucijskem supermarketu TUŠ je 6. januarja kar nekaj ur stal zapuščen velik črni kovček, natakara pa je iz upravičenega strahu poklicala policijo.

Policistka in policist sta si ogledala kraj dogodka. Pozabljeni kovček v supermarketu Tuš je bil poln orodja, kar je pokazala rentgenska naprava in ni predstavljal nobene potencialne nevarnosti.

FOTO: FK-Primorski utrip

Posebnega vznemirjenja med delavci sicer ni bilo, pomislekov na najhujše pa kar nekaj. Previdnost pri takih primerih nikoli ni odveč. Na kraj dogodka sta prišla mlada policistka in policist iz Policijske postaje Piran v Luciji, ki sta si kovček natančno ogledala in zadevo tudi skrbno popisala. Na srečo ni bilo nič posebnega. Kot nam je naslednji dan povedal pomočnik komandirja Policijske postaje Piran je šlo za kovček z orodjem, ki ga je tam pozabil nek delavec, ki je popravil dvigalo in mu je bil že vrnjen.

V primeru, da gre za utemeljen sum nastavitve eksplozivnega ali drugega nevarnega sredstva je prav, da takoj pokličete policijo in se zadevi ne približujete. Takrat običajno prispe specialna enota policije iz Ljubljane, ki najprej zavaruje območje, nato pa sumljiv predmet daljinsko razstrelijo s posebnim vodnim topom, da onemogočijo eksplozijo.

Limona velikanka

Na posestvu Vinica Bernetiča iz Liminjana je zrasla okoli pol kilograma težka limona, iz katere bi se dalo iztisniti sok za kar nekaj limonad. Za novo leto jo je podaril točilnici Petra - za okras - s posvetilom na debeli lupini - Srečno 2010.

Dobrodelna krvodajalska akcija Kri so tokrat darovali rokometiši RK Cimos Koper in njihovi podporniki

Rokometiši RK Cimos Koper in strokovno vodstvo kluba so se 7. januarja udeležili že tradicionalne januarske krvodajalske akcije. In prav januarja in februarja v Centra za transfuzijsko dejavnost v Izoli (CTD) zaradi raznih viroz, gripe in podobnih bolezenskih nevarnosti že leta in leta beležijo manjše število krvodajalcev, zato so se rokometiši in podporniki kluba zelo razveselili. Krvodajalske akcije so se namreč udeležili tudi nekateri navijači in prijatelji kluba. Mnogi rokometiši so bili prvič na krvodajalski akciji in prav vsi so se z odvzema vrnili z nasmehom na obrazu, saj so s tem pokazali veliko solidarnost do ljudi v stiski, ki pri operacijah za preživetje potrebujejo življenjsko pomembno tekočino - kri.

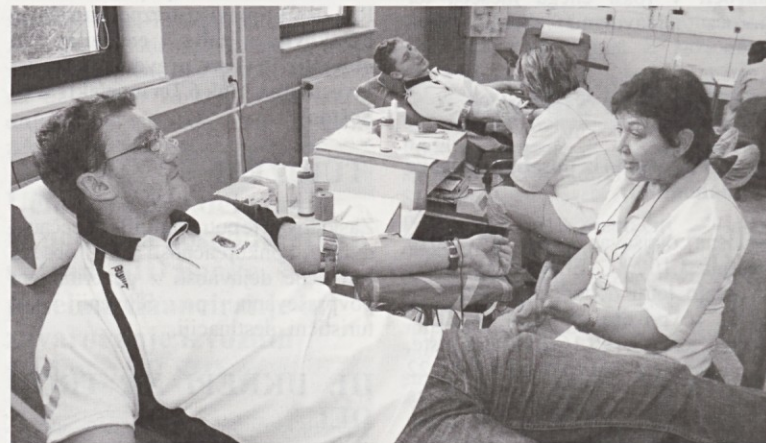
»Gre za del humanitarnih oziroma družbeno odgovornih obveznosti igralcev. Mnogim, predvsem mladim ljudem so zgled in krvodajalstvo je vsekakor plemenito dejanje. Če bomo z našo gesto koga na novo prepričali, da postane krvodajalec, smo dosegli naš namen.« je povedal Aleš Koršič, direktor kluba, ki je prav tako daroval kri. »Krvodajalske akcije smo se že večkrat udeležili. Zadnja je bila 15. januarja 2009. To postaja že tradicionalna aktivnost ob pavzi med enim in drugim delom rokometne sezone, ko lahko to tudi izkoristimo in se lahko udeležimo humanitarnih in drugih akcij, kar v času sezone storimo težje (fizične in časovne omejitve). Glede na potrebo količino krvi je taka akcija, ko se udeleži večje število ljudi, zelo dobrodošla. RK Cimos Koper se bo tudi v bodoče z veseljem odzval takim in drugačnim humanitarnim akcijam.« je še dodal Koršič. Dobrodelne akcije se žal zaradi reprezentančnih nastopov ni moglo udeležiti 7 igralcev. Fantje, ki so darovali kri, so bili ta dan opravičeni od dopoldanskega treninga, popoldanskega pa so imeli v lažji obliki.

Za zagotavljanje dnevnih potreb po krvi v Sloveniji potrebujemo 400 krvodajalcev

Pogovarjali smo se z Ireno Kramar, dr.med., spec., transf.med., vodjo Centra za transfuzijsko dejavnost v Izoli (CTD).

V letu 2009 so v CTD v Izoli sprejeli 5785 krvodajalcev. Od tega pa jih je kri dejansko lahko darovalo 5422, kar je za šest odstotkov več kot leto poprej.

»Lahko se pohvalimo, saj še nikoli ni bilo toliko krvodajalcev. Priznati pa moram, da so potrebe po krvi vsako leto večje. Postajamo starejši, poškodbe so vedno hujše, določene oblike zdravljenja zahtevajo boljše kri, da pacient lažje preživi zdravljenje. Vesela sem, da je na Slovenski obali zelo prisotna humanost, kar kažejo tudi navedene številke. Krvodajalci se odzovejo na naše klice, ko je pomoč nujno potrebna. Zelo težko je napovedati kolikšne količine krvi in katere krvne skupine bomo potrebovali ter kdaj. Bolezen je zelo nepredvidljiva. Za enega hudo poškodovanega v prometni nesreči lahko potrebujemo 20 do 30 krvodajalcev, kar pomeni do 15 litrov krvi, za presaditev jeter, za operacije rakastih novotvorb, opečence do 20 krvodajalcev (10 litrov krvi), za srčne operacije 6 krvodajalcev (3 litre krvi) ter za komplikacije pri porodu 10 krvodajalcev (5 litrov krvi). Prav zato potrebujemo tudi vas!« nam je zaupala Kramarjeva.

Odvzem krvi ni boleč

Morda je pri kom na začetku prisoten strah, lahko pa rečemo, da odvzem krvi ne boli, kar vsekakor dokazuje to, da vsako leto na svetu daje kri okoli 80 milijonov ljudi. Krvodajalcu običajno vzamejo 450 ml krvi, kar predstavlja največ 13 odstotkov celotnega volumna krvi. Sam odvzem traja približno 5 do 10 minut ob stalni prisotnosti in nadzoru medicinske sestre. Če pristejemo še administrativni del in malico, ki pripada vsakemu darovalcu po odvzemu krvi, lahko rečemo, da vam to plemenito dejanje vzame od pol do ene ure vašega časa. Po odvzemu je vrečka z vsebino krvi uporabna 42 ur, kar pomeni, da si krvi ne mora delati na zalogo, zato je zelo pomembno, da pride vsak dan zadostno število krvodajalcev. V Sloveniji je krvi dovolj, saj v vseh transfuzijskih centrih zagotavljajo bolnikom potrebno količino krvi. Seveda pa so zaloge krvi spremenljive in odvisne predvsem od porabe krvi in števila odvzemov krvi. Do nihanj prihaja tako zaradi slabše udeležbe krvodajalcev na krvodajalskih akcijah kot tudi zaradi večje porabe krvi. Uravnavanje zalog krvi je tako zelo kompleksno in odgovorno delo tako organizatorjev krvodajalskih akcij, transfuzijske službe kot uporabnikov.

Katera krvna skupina je najboljša oz. katere je največ in katere najmanj?

Od odkritja krvne skupine ABO pred več kot 100 leti je danes poznanih že preko 400 različnih krvnih skupin. Čeprav nekatere od njih danes povežemo z določenimi boleznimi, vloga večine krvnih skupin še ni poznana. Pri transfuziji krvi dajemo bolniku praviloma kri njegove krvne skupine ABO in Rh D, kadar pa to ni možno se odločimo za zamenjavo krvne skupine. V tem primeru je najbolj ugodna krvna skupina O za rdeče krvne celice in AB za krvno plazmo, saj ju lahko damo bolniku katere koli krvne skupine. V Sloveniji ima krvno skupino A približno 40 % ljudi, O 38 %, B 15 % in AB 7%. Približno 18 % ljudi je Rh D-negativnih, kar pomeni, da lahko prejmejo kri le od prav tako Rh D-negativnih krvodajalcev.

Kdo je lahko krvodajalec?

»Prvi in najpomembnejši pogoj za darovanje krvi pa je varna kri oziroma varen krvodajalec. Če je zdrav, se dobro počuti in je to pripravljen storiti je tak krvodajalec najboljši in tak odvzem krvi najbolj varen za bolnika, ki transfuzijo prejme« je dejala Kramarjeva.

Kri lahko daruje vsak, ki je dobrega zdravja; star med 18 in 65 let; ki tehta vsaj 50 kg; v zadnjih mesecih ni imel večje operacije in v zadnjem letu ni prejel transfuzije; moški, ki vsaj tri mesece ni daroval krvi; ženska, ki vsaj štiri mesece ni darovala krvi in v zadnjem letu ni bila noseča. Krv ne more darovati, kdor ima hujše obolenje srca, ima ali so imeli maligne (rakave) bolezni, sodijo v rizično skupino za prenos bolezni, imajo sladkorno bolezen, ki jo uravnavajo z insulinom, prebolevali ali so v zadnjih 14. dneh prebolevali akutni infarkt. Tudi, če ste si pred kratkim opravili prebadanje kože ali tetovirali, prav tako ne pridete v poštev.

Če sodite med ljudi, ki lahko darujejo to tako pomembno življenjsko tekočino, kar pogumno. Ljudje dajejo kri in jo bodo darovali tudi v prihodnje, da bi z njo rešili življenja drugih ljudi. Tudi ob tem najčistejšem dejanju medčloveške solidarnosti krvodajalci le redko slišijo besedo HVALA. Zato je toliko bolj pomembno, da se ob vsaki priložnosti zahvalimo prostovoljnemu krvodajalcem, ki darujejo kri brez plačila.

Ocena novoletnih praznikov 2009/2010

V času novoletnih praznikov (31. 12. 2009 – 3. 1. 2010) so v hotelih v piranski občini zabeležili **12.848 nočitev**, kar je **2 % manj** kot lani. Prevladovali so **tujji gostje**, saj so ustvarili kar **89 %** vseh nočitev. Največ je bilo Italijanov, zabeležili pa smo tudi nekaj avstrijskih in nemških turistov. Hoteli so bili za **Silvestrovo zasedeni okoli 74 %**, takrat so zabeležili za **3 % manj** nočitev kot leta 2008. Na prvi dan novega leta pa so hotelski gostje ustvarili za **4 % več** nočitev kot leto poprej.

2009/2010

	DOMAČI	Index 09/10	TUJI	Index 09/10	SKUPAJ	Index 09/10	Zasedenost hotelov
31.12/1.1.10	621	88	3.982	99	4.603	97	74 %
1.1./2.1.10	527	91	4.219	106	4.746	104	77 %
2.1./3.1.10	239	57	3.260	97	3.499	93	56 %
SKUPAJ	1.387	81	11.461	101	12.848	98	

* OPOMBE: Zaprt Hotel Laguna (Strunjan).

V mesecu decembru 2009 so v hotelih občine Piran zabeležili **47.716 nočitev**, kar je **2 % manj** kot v istem obdobju lani. Od tega je bilo **62 %** nočitev tujih in **38 %** nočitev domačih gostov.

S celoletnim rezultatom leta 2009 smo zelo zadovoljni. Gostje v hotelih občine Piran so namreč ustvarili 1.087.173 nočitev, kar je enako kot leta 2008.

Nočitve v hotelih občine Piran - december 09

HOTELI	NOČITVE/DOMAČI	NOČITVE/TUJI	SKUPAJ
SKUPAJ	18.284	29.432	47.716

Nočitve v hotelih občina Piran dec. 09 in primerjava dec. 08

HOTELI	dec.09	dec.08	INDEX 09/08
SKUPAJ	47.716	48.493	98

Nočitve v hotelih občina Piran kumulativa jan. - dec. 09 in primerjava 08

HOTELI	jan. - dec. 09	jan. - dec. 08	INDEX 09/08
SKUPAJ	1.087.173	1.088.445	100

Lea Šuligoj

Utrjeno istrsko prijateljstvo

Novi predsednik Denis Fakin vnesel v Društvo istrskega prijateljstva veliko zaupanja in vedrine.

Pred novoletnimi prazniki so se v prostorih Kmečkega turizma Mahnič na Dragonji ponovno veselo zbrali člani društva istrskega prijateljstva in si ob odlični pogostitvi čestitali, začrtali pot sodelovanja in program dela za leto 2010. V tem času se je že vpisalo v društvo kar nekaj novih članov. Pisali smo že, da so se nekatere stvari v času prejšnjega predsednika nekako nerodno zaostriale, kar je članstvo skoraj razdvojilo. Na vse to so v društvu že pozabili in smelo kujejo pot naprej.

Še gasilska fotografija za spomin na srečanje prijateljev Istre. FOTO: FK-Primorski utrip

Vesela družba.

Ob priložnosti srečanja v Kmečkem turizmu Mahnič je član društva Gašpapr Gašpar Mišič izročil gospodarju kmetije Gvidu Mahničju lepo ilustrirano publikacijo Istra-Istria, avtorja Silvana Saa.

Holding še pri življenju

Če Istrabenz, holdinška družba d.d. do 31. 12. 2010 ne bo uspela vrniti bankam upnicam 100 milijonov evrov, avtomatsko sledi stečaj!

Kako izpolniti zapisano v sporazumu z bankami upnicami, ki so izglasovale prisilno poravnavo za Holding Istrabenz d.d., ki upravlja s finančnim premoženjem skupine Istrabenz d.d. in ima v nekaterih podjetjih tudi kapitalške deleže, je vprašanje, ki sedaj najbolj muči prvega moža uprave Holdinga dr. fizike Bogdana Topiča, ki si je ves čas prizadeval za sporazumno poravnavo dolgov, a žal ni uspel. On v bistvu ni nič kriv. Očitno se je nesrečno (ali pa naivno) usedel na 937 milijonov dolga celotne skupine Istrabenz d.d. (od tega sedaj še okoli 460 milijon dolga Holdinga), ki ga je „skuhala“ prejšnja uprava (skupaj 8,5% dolga Slovenije) in vse to poskušal rešiti. Dejstva so sedaj že kristalno jasna: Skupnega premoženja za povrnitev dolgov 19 bankam (nekatero so že zasegle zastavljene delnice) je za zdaj še dovolj, vprašanje pa je, če ga bo še in ali bo tudi uspešna prodaja Istrabenzovega premoženja ter če se bodo našli kupci, ki bodo kupnino položili kar na mizo. Iz akta o prisilni poravnavi namreč izhaja, da mora Holding do 31. decembra 2010 vrniti upnicam prvih 100 milijonov evrov (od 460). Če mu to ne uspe, sledi avtomatsko stečaj! Tudi z morebitno odstavitvijo dr. Topiča se stvari ne bi spremenile. Dolg je dolg. In kaj bo Holding prodajal najprej? Turistične objekte (Kempinski Palace), Instalacijo in drugo nepremičninsko premoženje. Holdinška družba nekako še upravlja z naložbami v šestih divizijah, v katerih še deluje 76 različnih družb. Že ta podatek pove kako razvejan je sistem Istrabenza.

Predstavili so knjigo Dvajset let praznika vina

Onđina in Vittorio Lusa ter Fulvia Zudič iz Narodne skupnosti Italijanov Piran so v soboto, 9. januarja 2010, v prostorih KS Lucija predstavila knjigo Dvajset let praznika vina /Vent'anni della festa del vin 1989-2008, v kateri najdemo številne informacije o gojenju vinske trte ter sezname o pridelovalcih - vinogradnikih ter nagrajencih za najboljša vina. Že od samega začetka pridelovalcem vina pomagajo in svetujejo enologi ter opozarjajo predvsem na potrebo po skrbnem gojenju ter pravočasni zaščiti vinske trte in predvsem tudi o „higieni kantine“, kar v prejšnjih letih ni bila ravno odlika nekaterih vinogradnikov in vinarjev. „Ponosen sem na jubilej“ je na srečanju z vinogradniki in vinarji povedal Vittorio Lusa.

Proslavili stoti literarni večer

16. decembra 2009 so v hotelu Delfin v Izoli obeležili jubilejni stoti literarni večer, ki ga je odlično povezovala voditeljica in organizatorica večerov Marjetka Popovski. Sodelujoči, ki so ta večer recitali svoje pesmi, so prišli iz vseh krajev Slovenije. Marjetka Popovski je zapela svojo novo pesem in jubilentom podelila posebna priznanja. Za siceršnje uspešne razvedrilne večere, ki jih glasbenica prireja v tem hotelu, ji je direktor Branko Simonovič podelil priznanje. Na koncu so prerezali tudi veliko torto. Spominsko fotografijo Primorskega utripa ste si lahko ogledali tudi v Primorskih novicah v rubriki „Bralci poročajo“.

Takole so se postavili literati pred objektiv Primorskega utripa.

Priznanje Marjetki Popovski. FOTO: FK-Primorski utrip.

Jubilejna torta DELFIN.

Glasba je umetnost, pohvale pa so redke

MEDNARODNI USPEH ŠESTIH MLADIH PIANISTOV GLASBENE ŠOLE IZ PIRANA

Vsako leto po svetu organizirajo veliko tekmovanj, ki naj bi odkrila nadarjene učence in pomagala razvoju mladih, talentiranih glasbenikov. V Sloveniji je takšnih tekmovanj izredno malo, za klavir npr. obstaja na državni ravni samo eno (TEMSIG) - enkrat na vsako 3. leto za posamezen instrument!

Tekmujejo tisti (učenci in učitelji), ki se upajo, tisti talentirani in tisti, ki se ne bojijo dodatnega dela, ter morebitnega »poraza«. Tekmovanje spodbuja učenca za bolj poglobljeno delo, učenec dobi več lekcij od učitelja in v enem razredu napreduje ogromno, več kot z navadnim šolskim programom, učenec igra program, ki je vsaj za en (pa tudi do štirih razredov!) težji od prepisanega po učnem načrtu... Za dober rezultat je potrebno veliko odrekovanja in veliko vloženega truda, saj je tudi na glasbenem področju nivo igranja in sposobnosti mladih ljudi z leti izredno narasel.

Zato je tekmovalcev z vsake šole v Sloveniji (obstaja čez 60 glasbenih šol) sorazmerno malo. Na posameznem oddelku (npr. na klavirskem, ki je največji na vseh šolah) je to po 1 učenec na šolo, če je manjša, ali do 5 učencev na večjo šolo, letno!

Od 4. do 12. decembra 2009 potekalo 5. mednarodno tekmovanje mladih glasbenikov »Paolo Spincich v Trstu. Piranska glasbena šola (Podružnica GŠ Koper), ki je ena med manjšimi v Sloveniji, se ponaha s 6-timi učenci starosti od 8 do 14 let, ki so kljub nezavidljivim pogojem (šola še vedno nima svoje dvorane, ki je okno v svet in prvi, najpomembnejši stik z odrom, ki je tako potreben za pravilno pripravo, »urjenje« nastopa pred občinstvom), letos tekmovali na mednarodni ravni in dosegli naslednje uspehe:

V A – kategoriji (pianisti do deset let) je tekmovalo 40 otrok iz Slovenije, Italije, Avstrije, Hrvaške, Belorusije in Bosne in Hercegovine. Pet učencev GŠ Piran je petčlanska mednarodna žirija ocenila tako:

**LARA CERAR, 8 let, 2.r.,
90 točk, SREBRNA MEDALJA**

**TAŠA ŠINKOVEC, 9 let, 3.r.,
90 točk, SREBRNA MEDALJA**

Mentorica obeh: prof. Aleksandra Češnjegar Glavina

**TIARA STERGULC, 9let, 3.r.,
91 točk, SREBRNA MEDALJA**

**DEA KOLENC, 9 let, 3.r.,
87 točk, BRONASTA MEDALJA**

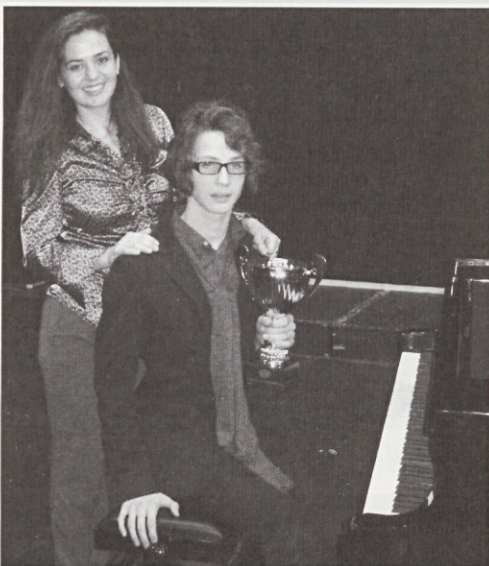
**MATIJA GORELA, 10 let, 4.r.,
90 točk, SREBRNA MEDALJA**

Mentor vseh treh: prof. Bojan Glavina

V B – kategoriji (do 14 let) je tekmovalo 35 otrok iz Italije, Slovenije in Hrvaške, en Pirančan je dosegel:

**IVAN LOBODA, 14 let, 6.r.
98 točk, ZLATA MEDALJA
in ABSOLUTNO 1. MESTO**

Mentorica prof. Aleksandra Češnjegar Glavina

Ivan Loboda s svojim pokalom ob profesorici po zaključnem koncertu v Sali Tripkovič v Trstu.

Pohvale vredna redkost v današnjem »instant« svetu hitrih informacij in v času prevelikih, večinoma nepotrebnih možnosti izbir je to, da se otroci in mladina (skupaj s starši) odločajo za nek »počasen« hobi preteklih časov, ki zahteva statično, vendar intelektualno-čustveno bogato angažirano delo, tako enostavno in hkrati tako kompleksno... Gre »samo« za glasbo. Za zvok, za ljubezen do vsega tega kar se skozi njega da izraziti. Glasba je najbolj abstraktna umetnost in prav v tem je njena lepota. V njeni širini, v svobodi, ki jo ponuja tistemu, ki ji zna prisluhniti, ki se ji upa prepustiti in se odpreti. Otroci to naredijo lažje, saj je to od začetka del njihovega sveta – igra in ustvarjanje. Domišljija. Kasneje se ta preobrazi v čustva. Svet pravičnih bitij se zamenja z realnim svetom čustvenih bitij, ljubezni. A to je nekaj, kar je škoda zamuditi pri odrasčanju, pri dozorevanju otroka v človeka.

Prav zaradi tega je, po mojem mnenju, uspešen vsak od staršev z njegovim otrokom, ki je začutil ta svet in dal prednost konjičku preteklih časov pred računalniško-televizijskim virtualnim svetom že gotovih, narejenih in na pladnju serviranih »pravljic«.

Resnično poglobljanje, skupaj z vztrajnim in rednim delom za glasbo talentiranega otroka, podkrepjeno s strokovnim vodstvom učitelja in s podporo staršev, pa pripelje do še večjega uspeha na tem področju. Da bi otrok sploh šel na kakšno glasbeno tekmovanje, je potrebno razen prej naštetih pogojev, tudi to, da ima visoko mentalno stabilnost, saj lahko vsak zase pomisli kako je to stopiti pred publiko in nekaj suvereno povedati občinstvu, ki v dvorani sproščeno sedi, opazuje, čaka... Igrati je še toliko težje, ker je to jezik, ki se težje improvizira kot govorni in kateri mora razen tehnične dovršenosti vsebovati še čustveno plat. To pa je zelo težko uskladiti na odru, ki vsakemu človeku, mlademu ali izkušenemu, večinoma vzbuja tremo in negotovost. Učenci – tekmovalci pripravljajo skladbe za tekmovanje po nekaj mesecev in jih nato »preizkusijo« po nekajkrat na odru, pred občinstvom. Zato se tako malo otrok in učiteljev odloča za ta nevsakdanji stres – tekmovanje.

Na fotografiji z leve: Taša, Dea, Lara in Tiara, s svojima profesorjema po uspešnem tekmovanju.

Nasmejani Matija s svojo srebrno medaljo in s ponosnim učiteljem.

Novoletni tek

Start tekačev s Trga prekomorskih brigad v Portorožu.

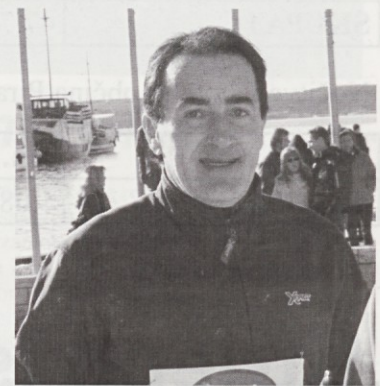
Mojmir Kovač, predsednik društva Jaz sem najboljši, je tudi za novoletne praznike poskrbel za živahno tekmovanje tekačev. Letošnji novoletni tek so poimenovali Od trga do trga. Tako se je 3. januarja 2010 na Trgu prekomorskih brigad v Portorožu ob čudovitem sončnem vremenu zbralo 80 tekačev in tekačev, ki so preizkusili svoje moči in tekli najprej do lucijske Taverne, nazaj do Trga prekomorskih brigad in naprej do Tartinijevega trga v Piranu v skupni dolžini 7,6 km.

Najprej vpis, nato ogrevanje za tekmovanje.

Tek in pohod Povežimo soline 2010

Mojmir Kovač že napoveduje novo tekmovanje tekačev z naslovom Povežimo soline 2010, ki bo 14. marca 2010. Proga bo skoraj v celoti speljana ob morju, tekmovali pa bodo na trasah med Sečoveljskimi solinami (Lera) in Strunjanskimi solinami (Štjuža). Tekmovanje zajema tri zvrsti tega rekreativnega športa: Akcija Moj prvi tek, Pohod - povežimo soline 10 km in Neuradni državni prvaki v povežovanju solin. Informacije: 041 724 262.

Najboljši tekač - maratonec.
FOTO: FK-Primorski utrip.

Trenirajo za tek Povežimo soline.

Koper dobi olimpijski bazen in prenovljeni stadion

Medtem ko so na Bonifiki, v neposredni bližini večnamenske športne dvorane, že vidni stebri novega olimpijskega bazena (na fotografiji) se Koprno obetata tudi prenovljen nogometni in atletski stadion. Slednjega bo gradilo podjetje Stavbenik. Podjetni župan Boris Popovič pa ima v rokavu še kar nekaj zanimivih projektov, opozicija pa mu očita, da se občina preveč zadolžuje.

FOTO: FK-Primorski utrip.

Ivan si je z nagrado prislužil še 150 evrov, pokal, ter čast, da zaigra na koncertu prvonagrajencev v prestižni »Dvorani Tripkovič«, ki je ob tej priložnosti gostila približno 500 poslušalcev! Svoj program bo Ivan posnel tudi za Radio Koper za oddajo »Primorski talenti«.

Zanimiv podatek je, da je od 170-ih tekmovalcev na mednarodnem tekmovanju v Trstu kar 107 udeležencev bilo iz Slovenije. Zanimivo je tudi to, da v Italiji obstaja nekaj sto mednarodnih tekmovanj za mlade glasbenike, v Sloveniji nobeno, ali eno, dva zadnjih nekaj let. Vprašanje, ki se samo postavlja je, zakaj je temu tako? Ali je dovolj poskrbljeno na tem področju za mladino, ki si je izbrala glasbo in ne šport, glasbo in ne množico drugih, vabljivih področjih za svoje udeleževanje? Ali si ti otroci ne zaslužijo več skrbne pozornosti? Lahko samo čestitam vsem, ki na tem področju vztrajajo.

Aleksandra Češnjegar Glavina

Ob 10. obletnici Gledališke skupine Dekani

Komandirjev tič več kot navdušil

Gledališka skupina Dekani je 18. decembra 2009 premierno uprizorila komedijo Komandirjev tič. Doslej so uprizorili že 348 raznih gledaliških predstav, ki si jih je ogledalo 35.200 gledalcev.

Nabito polna prenovljena dvorana v Dekanih je bila minuli konec tedna kar dva dni krstno prizorišče odlične komedije. Zgodbo, katere rdeča nit so križi in težave v podeželski družini in njenem sorodstvu ob prisotnosti vaše opravljivke, stvari pa se zapletejo, ko se v zgodbi pojavijo možje postave v uniformah in čudežni ptič z njimi, je tokrat izjemoma napisala tuja avtorica, in sicer italijanska državljanka, rojena v Švici, gospa Loredana Cont. Za ostale predstave pa so v vseh desetih letih delovanja v Gledališki skupini Dekani besedila vselej prispevali člani skupine sami. Prevod v slovenščino in priredbo zadnje predstave sta opravila Boris Piciga in gospa Ingrid Verk, znana zamejska igralka, humoristka in režiserka iz Boljunca pri Trstu, ki je poskrbela tudi za režijo. V komediji so igrali Boris Piciga in Irena Piciga, Matjaž Toškan, Dragica Blagojevič, Tina Pohajač, Karin Fortuna, Luka Depangher in Andreja Kozlovič. Sicer pa Gledališka skupina Dekani letos praznuje 10 let delovanja in temu je bila posvečena tudi najnovejša komedija KOMANDIRJEV TIČ, premierno odigrana v petek 18.12.2009 v prepolni dekanski dvorani, ki so jo potem ponovili dva dni kasneje, v nedeljo 20.12.2009, prav tako v prepolni domači dvorani. Odziv publike je bil enkraten, zato ni prav nič čudno, da že prihajajo prva vabila za nastope. Začetek delovanja dekanske skupine

Zaradi velikega zanimanja in povpraševanja in dvakrat prepolne dvorane so se v Kulturnem domu v Dekanih odločili za tretjo ponovitev KOMEDIJE KOMANDIRJEV TIČ v nedeljo, 17.1.2010 ob 18. uri. Vstopnice bodo naprodaj eno uro pred predstavo.

sega v leto 1999, ko so odigrali krajši program, nekaj skečev in kratko enodejanko. Odziv v Dekanih je bil zelo dober in zato so nadaljevali, vendar jih izven domače vasi ni nihče poznal in temu je bil primeren tudi prvoten odziv na predstavah.

Skupina ni nikoli štela veliko članov in prav zaradi tega se je vodja skupine Boris Piciga odločil, da bo sam začel pisati besedila, kar se je izkazalo za zelo dobro potezo in zato je s pisanjem tudi nadaljeval. Njihova prva celovečerna predstava s svojim besedilom nosi naslov SREČA IZ SALOMONOVEGA OGLASNIKA, ki jo po 8 letih še vedno občasno igrajo, do sedaj pa ima za seboj že 134 ponovitev. Naslednja uspešnica nosi naslov ZAPELJIVKA ODDAJA STANOVANJE, ki je prišla tudi izpod peresa vodje ansambla Borisa Picige. To predstavo igrajo zelo pogosto in ima za seboj že 74 ponovitev. Ob omenjenih predstavah je Boris Piciga napisal še večje število kratkih skečev, ki so jih kasneje povezali v eno predstavo - REVIJA NAŠIH NAJBOLJŠIH SKEČEV, ki so jo doslej ponovili 108 krat.

Danes šteje skupina s tehnikom Otilijem Furlaničem vred, 9 članov in članic. Skupina ljubiteljskih igralcev je v 10-letnem obdobju odigrala že 348 predstav, katerih se je udeležilo 35.200 gledalcev.

Pohvalijo se lahko tudi s tem, da v 10 letih delovanja niso odpovedali še nobene predstave, pa ne zato, ker je vedno teklo vse kot po maslu, temveč zato, ker so v dekanski ekipi, kot pravijo, vedno pripravljeni stisnit zobe.

Andreja Čmaj Fakin

V Avditoriju so predstavili filmsko leto 2010

V Avditoriju Portorož se januarja začne nov program FILMSKI KLASIKI, ki ga bodo izvajali skupaj s Slovensko kinoteko. Izobraževalni program vključuje najboljše filme svetovne filmske produkcije: dediščino sedme umetnosti. V vsak film oziroma mesečni cikel vas bo uvedel gost, v januarju bosta to Mitja Reichenberg in Ubald Trnkoczy. Vrednost programa je ocenjena na 9.500 €.

Na fotografiji Primorskega utripa: (z leve proti desni) Ksenija Murari, direktor Avditorija Portorož, Mojmir Suhar, Mitja Reichenberg (Slovenska kinoteka), Barbara Jakomin.

Programska zasnova:

Kot institucija nacionalnega pomena za ohranjanje in predstavljanje filmske dediščine javnosti si Slovenska kinoteka prizadeva tako za kulturni kot tudi za izobraževalni značaj projekcij. V okviru tovrstnega koncepta delovanja si obenem prizadevajo, da bi Kinotečno dejavnost prenesli iz glavnega mesta tudi v druge kraje v Sloveniji; menijo namreč, da so le ti pogosto zapostavljeni, saj njihovi prebivalci dostikrat ne utegnejo obiskati glavnega mesta zaradi ene same projekcije.

Ker se v času, ko se kinematografska izkušnja pojmuje (zlasti med mladimi) predvsem kot zabava in razvedrilo, pojavlja toliko večja potreba po sistematičnem izobraževanju za drugačno razumevanje filma, je tovrstna pobuda tako izziv, kot tudi nujno potrebna za razvoj drugačnega dojemanja filmske resničnosti.

V Slovenski kinoteki so zato pripravili program, ki temelji na dveh projekcijah mesečno in poteka preko celega leta, v njem pa so vključeni različni pogledi na filmsko zgodovino. V Slovenski kinoteki se zavedajo

resničnosti razumevanja filma v splošni populaciji, zato menijo, da je potrebno program prilagoditi sodobnim spoznanjem o dojemanju filma med mladimi in tudi med tistimi nekoliko starejšimi obiskovalci. To predvsem pomeni, da jih je potrebno nagovoriti s programom, ki bo pritegnil pozornost, obenem pa bo nudil ključna izhodišča za razmišljanje vnaprej in za nadaljnje podrobnejše proučevanje pojava. Program predvideva vzpostavitev različnih izobraževalnih aktivnosti – od posameznih predavanj, spremljevalnih predavanj, do različnih delavnic in seminarjev. Tovrstni koncept vključuje tudi posebne ogleda za osnovne in srednje šole kakor tudi za študente.

Programski koncept

Otvoritvena projekcija: Kinotečne klasike v arhivu Slovenske kinoteke Nemi filmi, ki predstavljajo odkritje Slovenske kinoteke in ki so zapisali njeno ime med najvidnejše filmske arhive v svetu. Ko sem bil mrtev (Als ich tot war, Ernst Lubitch, 1916) je tako prvi Lubitschev celovečerni film, odkrila pa ga je prav Slovenska kinoteka. Podobno velja tudi za edino ohranjeno kolorirano kopijo Pathéjevega filma Žongler (Der Jongleur, 1909) in enega izmed najbolj nenavadnih filmov nemega obdobja Skrivnost ribe lastovice (Mystery Of The Leaping Fish, John Emerson, 1916).

Filme v živo na klavirju spremlja pianist in skladatelj Mitja Reichenberg. Na ogled v soboto, 24. oktobra ob 20.00 v Glavni dvorani Avditorija.

BIOTERAPIJE

PO METODI ZDENKA DOMANČIČA

Zdravilstvo z bioenergijo popravlja posameznikom vse vrste težav in obolenj.

Najboljši učinek se dosega v povezavi s klasičnimi oblikami zdravljenja, saj preprečuje in odpravlja motnje in bolezni (preventiva in kurativa). To velja celo pri obolenjih, ki jih imamo za neozdravljive, saj tudi pri teh daje vidne pozitivne rezultate.

Za bioterapijo ne obstajajo lažje in težje bolezni, ampak le posamezniki, ki potrebujejo posebno zdravljenje.

Tak pristop pokriva najširši spekter obolenj, kot so stres, depresije, obolenja ščitnice, kardiovaskularne težave, razna vnetja (išias, hernia,...), migrene, obolenja prostate, maternice, itd.

Skupina izkušenih terapevtov izvaja program štiridnevnih terapij v

KULTURNEM DOMU IZOLA
ULICA OKTOBRSE REVOLUCIJE 1, IZOLA.

terapije se bodo izvajale v terminih:

* od 11.1.2010 do 14.1.2010

* od 18.1.2010 do 21.1.2010

* od 25.1.2010 do 28.1.2010

s pričetkom ob 18.30 uri.

Za dodatne informacije in prijave pokličite na

040-668-916 (Tamara Grbavac).

Projekcije v letu 2010

Projekcije potekajo v tistih mesecih, ko sicer vlada na področju filma določeno zatišje in ko ni glavne turistične sezone. Potekajo dvakrat mesečno (praviloma ob torkih) in tvorijo homogeno celoto skozi celoletno predstavitev posameznega avtorja ali filmskega sloga. Za leto 2010 so izbrali železni repertoar filmske zgodovine in dvanajst najvidnejših filmov, ki jih le stežka vidimo na velikem platnu.

JANUAR

Neme klasike

Luči velemeta (Charles Chaplin,

1931/1935), 87'

Novi Hollywood

Apokalipsa danes (Apocalypse Now,

Francis Ford Coppola, ver. 2001), 202'

FEBRUAR

Ljubezen po moško

POLNOČNI KAVBOJ (Midnight

Cowboy, John Schlesinger, 1969), 113'

Ljubezen po milijonarsko

DRŽAVLJAN KANE (Citizen Kane,

Orson Welles, 1941), 119'

MAREC

Japonska pomlad na filmskem platnu

KAOS (Ran, Akira Kurosawa, 1961), 161'

DERSU UZALA (Dersu Uzala, Akira

Kurosawa, 1975), 144'

APRIL

Mlada sedemdeseta

LET NAD KUKAVIČIM GNEZDOM

(One Flew Over The Coochoo's Nest,

Milos Forman, 1975), 114'

TAKSIST (Taxi Driver, Martin Scorsese,

1976), 97'

OKTOBER

Jesenska nostalgija

NOSTALGIJA (Nostalgia, Andrej

Tarkovski, 1983), 125'

Kulturni road movie

GOLI V SEDLU (Easy Rider, Dennis

Hopper, 1969), 94'

NOVEMBER

Spominjamo se YU

PODZEMLJE (Underground, Emir

Kusturica, 1995), 170'

Kako daleč je do doma?

E. T. - VESOLJČEK (E. T. The Extra-

Terrestrial, Steven Spielberg, ver. 2002),

121'

Program sta pripravila programski

vodja Slovenske kinoteke Mitja

Reichenberg in vodja programa

Avditorija Portorož Ksenija Murari.

www.primorski-utrip.si

NAROČILNICA
primorski utrip

IME IN PRIIMEK: _____

TOČEN NASLOV: _____

POŠTNA ŠTEVILKA: _____

LETNA NAROČNINA (12 števil) 12,00 EUR

DATUM: _____ PODPIS: _____

IZPOLNJENO NAROČILNICO POŠLJITE NA:

PRIMORSKI UTRIP, OBALA 125, 6320 PORTOROŽ

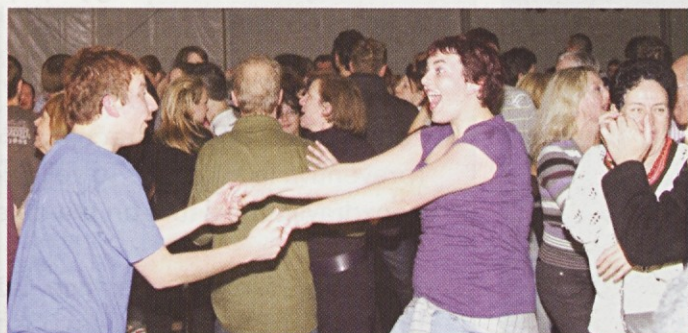
informa

Dež onemogočil silvestrovanje na prostem

Najbolj živahno je bilo v Luciji in koprski Taverni. Slabo vreme onemogočilo že napovedano silvestrovanje na Tartinijevem trgu. Hoteli na Silvestrovo niso uspeli napolniti vseh svojih zmogljivosti. Zasedeni so bili 74-odstotno, kar je najslabše doslej.

Gašpar Gašpar Mišič in Mojmir Suhar sta točno opolnoči voščila obiskovalcem srečno novo leto 2010.

Veselo rajanje v lucijskem šotoru.

Tam, kjer so upoštevali napovedi vremenslovcov so se še pravočasno organizirali in preusmerili noveletne prireditve pod streho, a žal povsod to ni bilo mogoče. Še najbolje v Slovenski Istri so se kot kaže počutili obiskovalci v koprski Taverni, kjer je Koprčanom nazdravil in zaželel srečno novo leto 2010 župan Boris Popovič. Vztrajali so tudi na Lonki v Izoli, kjer je opolnoči malce premražene in mokre obiskovalce pozdravil podžupan Bojan Zadel. Se najlepše pa je vendarle bilo pod lucijskim ogrevanim šotorom, kjer sta obiskovalcem opolnoči nazdravila in jim zaželela srečo v leto 2010 direktor

Nastop Slavka Ivančiča s skupino Gedore.

Tudi za varnost je bilo poskrbljeno.

Avditorija Portorož Mojmir Suhar in predsednik Sveta KS Lucija Gašpar Gašpar Mišič. Iz nerazumljivih razlogov iz občinskega vodstva Piran ni bilo nikogar. Silvestrsko rajanje se je začelo z nastopom otroške predstave Ku-Kuc gledališča, prišel je dedek Mraz, zvečer pa je za veselje in srečen prehod v novo leto 2010 poskrbela glasbena skupina Ne me jugat. Z manjšo zamudo na prvi večer novega leta je nekaj svojih znanih uspešnic ob spremljavi ansambla Gedore band zapel Slavko Ivančič. Naslednji dan, 2. 1. 2010, dopoldne je bila zanimiva otroška predstava Kaličopkovega gledališča Mojca Pokrajculja. Zvečer je bila vesela tombola, ki sta jo uspešno izpeljala Ondina in Vittorio Lusa. Glavni dobitek na tomboli je bilo kolo.

Po žrebanju se je sreča nasmehnila Dori Kovač, hčerki Mojmir Kovača iz Portoroža. Igrala je skupina Victory. Izkazalo se je, da je šotor, ki ga je postavilo podjetje Petra, najemina je znašala 5.500 evrov, v takih primerih še najboljše rešitev - predvsem tudi za tiste, ki si ne morejo privoščiti silvestrske večerje v hotelu

za 240 evrov. Nič manj živahno ni bilo v posameznih hotelih, kjer pa niso uspeli do konca napolniti vseh svojih zmogljivosti.

Uspešna tombola. Glavni dobitek kolo si je odpeljala domov Dora Kovač iz Portoroža. FOTO: FK- Primorski utrip.

Tombola sta tudi tokrat uspešno izpeljala Ondina in Vittorio Lusa.

Portoroški recesijski ognjemet

Takole so rakete prvega januarja ob 18.00 uri osvetljevale portoroško nebo. FOTO: FK- Primorski utrip.

Letošnji novoletni ognjemet v Portorožu je bil bolj kratka paša za oči. Ob rahlem dežju je trajal morda le dobre tri minute in ko so ljudje malce razočarani že skorajda odšli s prizorišča je v zrak švignilo še nekaj raket. Kot nam je povedal direktor Avditorija Portorož Mojmir Suhar je izvajalcem tokrat zatajila avtomatika. "Mar bi raje dali denar revežem", smo slišali komentar starejše obiskovalke. Res je, da od te svetlobne atrakcije Portorož, razen kakšne pizzerie in polurne nepopisne gneče na cestah, nima skorajda nič, saj se gledalci takoj po zadnjem puku rakete usujejo domov. A če ognjemeta ne bi bilo, bi pa verjetno spet kritizirali češ, saj se v Portorožu nič ne dogaja.

Naša mesta Kamnita lepota Pirana

Tudi nočni Piran je lep. FOTO: Primorski utrip.

Mestece, zgrajeno v značilnem sredozemskem slogu, njegova kamnita lepota palač, 260 metrov ohranjenega obzidja, osem še delujočih cerkva, že več kot 1500 let zadovoljuje srca meščanov. Zgradba mesteca je stisnjena v konico polotoka, ki se globoko zajeda v morje, njegovi prebivalci pa so ga nekoč obdali s pasovi obzidij, da bi se obvarovali pred sovražniki. Danes se zdi, da jih ima več znotraj, kot od zunaj.

V tesnih uličicah se čuti utišenost njegovih prebivalcev, ki nezadovoljni kot včasih so, velikokrat nasprotujejo poskusom inovacij ali rešitvam vsakokratnih občinskih garnitur kako pripeljati v mesto več življenja. Zdi se, kot, da te vedno delujejo v nasprotju, ali njim v škodo, čeprav trezni premisleki tega ne potrjujejo. Pa vendar. Tu je sveži primer: kar 63,73 % vseh, ki so na referendumu

glasovali proti odloku o prometni ureditvi mesta, so bili meščani Pirana, nihče pa ne zna povedati kako naj bi te težave rešili.

V mestu, ki je en sam kulturnozgodovinski spomenik, se spleča živeti in ga iz dneva v dan občudovati

- Tartinijev trg
- Stolnica svetega Jurija
- Minoritski samostan
- Beneška hiša
- Staro obzidje
- Trg 1. maja
- Akvarij
- Mestni pomorski muzej
- Obrežje s starim svetilnikom

so lepote Pirana, ki navdušujejo vsakega obiskovalca in zakaj naj ne bi tudi nas domačinov. Kamniti lepoti mesta Piran pa vendarle nekaj manjka - in prav to je uganka, ki bega Pirančane.

Domoznanski četrtki v Piranu

Inštitut za dediščino Sredozemlja ZRS Univerze na Primorskem, Bolniška 20 nadaljuje s serijo okroglih miz na temo mesta Piran. Tako je bila 14. januarja 2010 ob 18. uri razprava na temo Kaj (še) ima Piran in kaj Pirančani od današnjega turizma? Vodja omizja je bil mag. Tomi Brezovec.